

**INSTITUT IMS AD
BEOGRAD**

Institut IMS a.d.
Beograd, Bulevar vojvode Mišića 43
tel: (011) 2650 322
fax: (011) 3692 772, 3692 782
e-mail: office@institutims.rs
www.institutims.rs

PRAVILA ZA SERTIFIKACIJU OSOBA STSO 02

Beograd, 11. mart 2024. godine

PREDMET I PODRUČJE PRIMENE

Ovim pravilima se podnosioci zahteva i druge zainteresovane strane informisu o redosledu i svim aktivnostima u procesu sertifikacije osoba u Sertifikacionom telu za sertifikaciju osoba Instituta IMS (u nastavku STSO). Pravila se primenjuju na sve šeme sertifikacije.

STSO sprovodi sertifikaciju zavarivača za:

- zavarivanje čelika topljenjem, u skladu sa standardom SRPS EN ISO 9606-1:2017 (Šema IMS 01);

PRINCIPI SERTIFIKACIJE

STSO sertifikaciju osoba zasniva na sledećim principima:

Nepriistrasnost

STSO u potpunosti shvata značaj nepriistrasnosti i svakog mogućeg sukoba interesa u sprovođenju postupka sertifikacije osoba i zbog toga sprovodi mere za sprečavanje ovih pojava. STSO ne nudi, niti pruža konsultantske i tehničke usluge u oblasti obuke osoba koje sertifikuje, kao ni druge poslove koji bi predstavljali sukob interesa i koji bi mogli da ugroze poverljivost, nepriistrasnost i objektivnost.

U cilju obezbeđenja nepriistrasnosti STSO godišnje sprovodi analizu rizika po nepriistrasnost i potencijalni sukob interesa od svih aktivnosti Instituta IMS. Takođe, Odbor za sertifikaciju STSO sastavljen od članova koji predstavljaju naše zainteresovane strane sprovodi preispitivanje nepriistrasnosti procesa sertifikacije.

Poverljivost

Zaposleni u STSO, kao i svi ostali koji učestvuju u postupku sertifikacije i imaju pristup podacima u obavezi su da, u skladu sa dokumentima sistema menadžmenta, čuvaju poverljivim informacije koje dobiju od korisnika ili iz drugih izvora ili koje nastanu tokom realizacije sertifikacije osoba i ne otkrivaju ih trećim licima osim ako se to ne zahteva zakonom. U slučaju činjenja informacija javno dostupnim korisnik će unapred biti obavešten o tome. STSO na adekvatan način obezbeđuje poverljivost informacija i podataka dobijenih u toku aktivnosti sertifikacije osoba na svim nivoima svoje organizacije. Informacije o klijentu ili određenoj osobi dobijene u postupku sertifikacije (izuzev informacija o dodeljivanju, suspenziji, oduzimanju, prestanku sertifikata), STSO ne otkriva trećoj strani i ne čini ih javno dostupnim bez pisane saglasnosti klijenta. Sa informacijama o klijentu dobijenim iz drugih izvora (npr. podnosioca prigovora) STSO postupa kao sa poverljivim.

Kompetentnost

Sve aktivnosti u postupku sertifikacije osoba obavlja kompetentno osoblje STSO. Definisane su minimum relevantnih kriterijuma o kompetenciji osoblja, kao i način izbora/imenovanja osoblja za sprovođenje postupka sertifikacije. U cilju održavanja i stalnog povećanja kompetentnosti, osoblje se usavršava kroz različite vidove obuka.

Reagovanje na prigovore/žalbe

Klijenti imaju pravo da ulože prigovor i/ili žalbu u svima slučajevima kada smatraju da su u postupku sertifikacije osoba, koji sprovodi STSO, oštećeni. STSO će sa prigovorima/žalbama pristupiti na odgovarajući način i u skladu sa dokumentom IP 28 Prigovori i žalbe, koji je javno dostupan na web stranama Instituta IMS.

POSTUPAK SERTIFIKACIJE

Postupak sertifikacije osoba koji sprovodi STSO sastoji se iz sledećih faza:

- informisanje o postupku sertifikacije osoba,
- podnošenje zahteva za sertifikaciju,
- ocenjivanje,
- dostavljanje ponude i Prijavnog lista za sertifikaciju,
- sprovođenje ispita,
- donošenje odluke o sertifikaciji,
- izdavanje sertifikata,
- suspendovanje, povlačenje ili smanjenje predmeta i područja sertifikacije
- nadzor nad sertifikovanim osobama i
- resertifikacija – obnavljanje sertifikacije.

Početno informisanje

Potencijalni korisnici usluga sertifikacije mogu se informisati o dostupnim šemama sertifikacije osoba, postupku sertifikacije i drugom preko web strana Instituta IMS (www.institutims.rs), putem prepiske ili direktnim kontaktom sa STSO. Tokom ove faze STSO upoznaće korisnika sa:

- dokumentima prema kojima se sprovedu postupci sertifikacije,
- načinom podnošenja zahteva za sertifikaciju,
- cenom sertifikacije osoba,
- pravima i obavezama korisnika, uključujući i postupak plaćanja.

Podnošenje zahteva za sertifikaciju

Zahtev za sertifikaciju osoba podnosioc zahteva dostavlja STSO u slobodnoj formi navodeći kao minimum sledeće informacije:

- opšte informacije o podnosiocu prijave, kao što su ime i prezime, adresa,
- predmet i područje željene sertifikacije,
- zahtev za udovoljavanjem specijalnih potreba (ukoliko postoje).

Uz zahtev za sertifikaciju podnosioc zahteva treba da dostavi i:

- dokaz o završenoj obuci za određeni postupak zavarivanja ili
- izjavu poslodavca/podnosioca prijave da ima najmanje 2 godine radnog iskustva za određeni postupak zavarivanja. STSO zadržava pravo da proveri ovu tvrdnju.
- kao i sva dokumenta, koja zavisno od šeme sertifikacije zahteva STSO.

STSO sprovodi vrednovanje da li podnosioc zahteva ispunjava zahteve za kompetentnost i druge zahteve definisane šemom sertifikacije. Podnosioc zahteva može uložiti žalbu na negativnu odluku donetu od strane STSO.

Dostavljanje ponude

Na osnovu podnetog zahteva STSO dostavlja ponudu kandidatu i po prihvatanju ponude dostavlja Prijavni list za sertifikaciju zavarivača. Potpisivanjem Prijavnog lista kandidat potvrđuje da je saglasan sa postupkom i uslovima sertifikacije koji su dati u Pravilima za sertifikaciju osoba.

Sprovođenje ispita

Ispit se polaže praktično, na lokaciji koja je navedena u Prijavnom listu. Na ispitu, kandidat je potrebno da poseduje identifikacioni dokument (lična karta/pasoš). Takođe, kandidat mora da poseduje ličnu zaštitnu opremu (radno odelo, masku, zaštitne naočare, radne cipele, zavarivačke rukavice, zavarivačke kecelje).

Ispit se realizuje u unapred definisanom terminu uz sprovođenje sledećih aktivnosti:

- pripremne aktivnosti (priprema dokumentacije-WPS ili pWPS i priprema uzoraka za realizaciju ispita)
- realizacija ispita (davanje smernica kandidatima pre početka samog ispita i provera uslova radne sredine od strane ispitivača; posmatranje zavarivanja ispitnog uzorka od strane ispitivača).

Donošenje odluke o sertifikaciji

Odluku o dodeljivanju/nedodeljivanju sertifikacije donosi STSO na osnovu rezultata laboratorijskih ispitivanja uzorka - vizulenog i dodatnih ispitivanja, izveštaja o preispitivanju ispitivača i informacija dobijenih u toku postupka sertifikacije. Ako je odluka pozitivna, sertifikovanoj osobi se dostavljaju dva primerka sertifikata. Kod negativnog nalaza i donošenja odluke o nedodeljivanju sertifikata, kandidat se obaveštava o razlozima donošenja takve odluke.

Kandidatu se daje mogućnost da ponovo polaže ispit. U slučaju da kandidat ni nakon druge provere stručne osposobljenosti nije ispunio kriterijume za sertifikaciju, obaveštava se o identifikovanim neusaglašenostima koje su utvrđene u toku sprovođenja ispita i o neophodnim merama koje treba da preduzme da bi se postigla usaglašenost sa svim zahtevima referentnih standarda za konkretnu šemu sertifikacije. Propisuje se rok ne manji od 6 meseci, u kojem kandidat treba da dokaže da je preduzetim merama ispunio sve zahtevane preduslove, neophodne za pristupanje ponovnom postupku sertifikacije. Ponovni postupak sertifikacije se pokreće ponovnim podnošenjem nove prijave za sertifikaciju.

Na odluku o sertifikaciji kandidat ima pravo žalbe (ako smatra da je oštećen nekom odlukom STSO).

Izdavanje sertifikata

STSO izdaje sertifikat o stručnoj osposobljenosti zavarivača nakon ispunjenja svih finansijskih i ostalih definisanih obaveza.

Važenje sertifikata zavisi od šeme sertifikacije odnosno:

- za šemu sertifikacije zavarivača za zavarivanje čelika topljenjem (šema IMS-01) propisani period važenja sertifikata je dve godine od datuma sprovođenja ispita.

Podatak o izdatom sertifikatu objavljuje se u Registru sertifikovanih osoba, koji je dostupan na web stranama Instituta IMS. U navedenom Registru se ažurira status osoba u odnosu na sertifikaciju (produžen, suspendovan, povučen).

Suspendovanje, povlačenje ili smanjenje predmeta i područja sertifikacije

Suspendovanje predmeta i područja sertifikacije

STSO može da donese odluku o suspenziji sertifikata ukoliko je došlo do odstupanja od usaglašenosti sa zahtevima, koji su poslužili kao osnov za dobijanje i održavanje sertifikata (npr. sertifikovana osoba nije dostavila dokaz o sprovedenim nadzornim aktivnostima), kao i kada se sertifikat koristi na neadekvatan način.

Sertifikovana osoba se pismeno obaveštava o suspenziji sertifikacije, merama koje treba da preuzme i rokovima za otklanjanje neusaglašenosti.

Povlačenje ili smanjenje predmeta i područja sertifikacije

Ukoliko po isteku roka za otklanjanje uzroka za suspenziju sertifikata nisu otklonjene neusaglašenosti, STSO povlači sertifikat.

Sertifikaciono telo za sertifikaciju osoba će oduzeti sertifikat i ako se utvrde značajne neusaglašenosti, koje ugrožavaju održanje zahteva na kojima je sertifikacija osobe zasnovana (prestanak aktivnosti koje su pod sertifikacijom, zloupotreba sertifikata). Kao i u slučaju suspenzije, i pri povlačenju sertifikata, sertifikovana osoba se obaveštava o tome.

Potpisivanjem izjave o prihvatanju Pravila za sertifikaciju osoba, u okviru Prijavnog lista za sertifikaciju zavarivača, sertifikovana osoba se obavezuje da će u slučaju suspenzije ili povlačenja sertifikata postupati u skladu sa pravilima za korišćenje sertifikata.

Nadzor nad radom sertifikovanim osobama

STSO sprovodi aktivnosti nadzora nad sertifikovanim osobama u periodu trajanja sertifikata:

- Šema IMS 01: poslodavac na svakih 6 meseci overavanjem sertifikata potvrđuje da je sertifikovana osoba obavljala poslove zavarivanja odnosno da je radila unutar opsega kvalifikacije. Sertifikovana osoba dostavlja kopiju overenog sertifikata STSO.

Proces resertifikacije

STSO dostavlja sertifikovanoj osobi pisano obaveštenje o datumu isteka sertifikata i potrebi realizacije resertifikacionog procesa 3 meseca pre isteka važnosti sertifikata. Obaveštenje se dostavlja poštom ili mail-om na adresu koju je sertifikovana osoba prijavila u Prijavnom listu za sertifikaciju. Kada sertifikovana osoba promeni prethodno prijavljenu adresu dužna je da tu promenu prijavi STSO. Ako se sertifikovana osoba ne prijavi za resertifikaciju ne ulazi se u proces resertifikacije i sertifikat prestaje da važi posle datuma isteka sertifikata.

Procesom resertifikacije obnavlja se važenje sertifikata uz ispunjenje sledećih kriterijuma za resertifikaciju osoba:

- potvrđena veština zavarivača,
- neprekidno sprovođenje poslova zavarivanja unutar opsega kvalifikacije u prethodnom periodu sertifikacije,
- zadovoljavajući nalaz sa pregleda oštine vida izvršenog u prethodnih 12 meseci,
- razrešeni svi prigovori koji se odnose na rad sertifikovane osobe i
- izmireni troškovi resertifikacije.

Tabela 1. Metode za verifikaciju veština zavarivača

	Šema IMS 01
Metoda	Svake 2 godine, dva zavarena spoja napravljena u poslednjih 6 meseci važenja moraju se ispitati radiografski ili ultrazvukom ili ispitivanjem sa razaranjem o čemu mora da postoji zapis.
Važenje sertifikata	Ovakvo ispitivanje obnavlja važenje sertifikata za dodatne 2 godine.

KORIŠĆENJE SERTIFIKATA

Sertifikovana osoba ima pravo da koristi sertifikat, za svo vreme važenja sertifikata, uz poštovanje sledećih pravila:

- sertifikat se može upotrebljavati samo za aktivnosti koje se odnose na obim sertifikacije, na način koji prikazuje istinitu i tačnu sliku o sposobnosti osobe koja je pokrivena sertifikacijom;
- korišćenje sertifikata na način kojim se ne ugrožava reputacija sertifikacionog tela za sertifikaciju osobai ne dovodi u zabludu korisnike njegovih usluga;
- u reklamnim materijalima dozvoljeno je pozivanje na sertifikovane osobe uz navođenje za šta je osoba sertifikovana i navođenje standarda prema kojem je sprovedena sertifikacija;
- sertifikovana osoba ne sme menjati izgled i sadržaj sertifikata;
- prilikom suspenzije ili povlačenja sertifikata prestaje pravo na pozivanje na sertifikaciju i predstavljanje kao sertifikovane osobe i sertifikovana osoba je dužna da vrati sertifikat;
- Sertifikaciono telo za sertifikaciju osoba Instituta IMS je jedini vlasnik sertifikata u periodu važenja istog.

Sertifikat će biti oduzet ukoliko sertifikovana osoba, prema saznanjima sertifikacionog tela i objektivnim dokazima, u obavljanju svojih aktivnosti koristi sertifikaciju na način koji narušava ugled sertifikacionog tela i umanjuje njegov kredibilitet tj. ukoliko sertifikovana osoba ne poštuje navedena pravila za korišćenje sertifikata.

ODGOVORNOSTI I OBAVEZE STSO

Sertifikaciono telo za sertifikaciju osoba Instituta IMS je odgovorno da:

- se pri sprovođenju svih aktivnosti u procesu sertifikacije osoba pridržava svojih dokumenata, ovih Pravila, kao i pravila dobre prakse koja se u ovoj oblasti primenjuju;
- sprovodi aktivnosti sertifikacije na nepristrasan, nezavisan, objektivan i poverljiv način;
- vodi nediskriminatorSKU politiku i postupke prema svim korisnicima svojih usluga, pružajući usluge svim podnosiocima zahteva po istim pravilima i pod istim tretmanom;
- obezbedi poverljivost informacija i podataka dobijenih u toku aktivnosti sertifikacije na svim nivoima svoje organizacije, čime štiti svoje i interese klijenta i stiče ugled pouzdanog i poverljivog sertifikacionog tela;
- informiše klijenta o promenama kriterijuma/šema za sertifikaciju i uvođenju novih ili revidovanih zahteva koji mogu uticati na klijenta;
- obezbedi javno dostupne ažurne informacije o dodeljenoj/suspendovanoj/povučenoj /produženoj sertifikaciji.